

Nagy örömemre szolgált, amikor felkértek az április 25-ei „Konfliktus és együttműködés Közép-Európában” című, a budai Várban tartandó konferencián való felszólalásra.

Nagy örömemre szolgált, amikor felkértek az április 25-ei „Konfliktus és együttműködés Közép-Európában” című, a budai Várban tartandó konferencián való felszólalásra. Ahogy az várható volt, a meghívottak listáján való jelenlétem sokak számára vörös posztónak bizonyult. Sajnálom, hogy a szervezők valódi demokratikus vita iránti szándékuk miatt ilyen kellemetlen helyzetbe kerültek. Bár a meghívásomat nem mondták vissza, amelyet ezúton is megköszönök, magam döntöttem úgy, hogy a konferencián való felszólalástól eltekintek. Nem kívánok jó szándékú kezdeményezések kisiklásához hozzájárulni, aljas provokációknak táptalajt adni, mert bennem a probléma megoldására és nem figyelemelterelésre van szándék. Az acsarkodóknak ezúton is megköszönöm azt a publicitást, amelyet segítségükkel újfent megkaptam. Becsületem azt kívánja, hogy a konferencián el nem mondott, de megírt beszédemet megismertessem a közvéleménnyel.

Hölgyeim és Uraim! Tisztelt jelenlévők!

Nagyon köszönöm a meghívást, és azt a számomra igen ritka lehetőséget, hogy napi szinten lenácizott politikusként végre ne mások mondják el, mit gondolok én, hanem azt magam tehessem meg.

Azt hiszem, abban – politikai hovatartozástól függetlenül – egyetértünk, hogy a magyar-cigány együttélés kérdése a magyar társadalom egyik, talán a legsúlyosabb problémája. A sajátos magyar helyzet azonban az, hogy a megoldás felé vezető úton az elmúlt 18 évben még az első lépéseket sem tettük meg, sőt sok szempontból hátrafelé haladtunk. Egy betegség gyógyítása során az első lépés mindig a megfelelő diagnózis felállítása lenne, hiszen annak hiánya vagy rossz megválasztása esetén a beteget szinte biztos, hogy félrekezeljük. Sajnos nálunk ezt az első lépcsőfokot sem sikerült megmászunk, a közélet szereplői még a valós diagnózis felállításával is adósak. Ennek számtalan oka van, engedjék meg, hogy ezek közül három igen makacs, a helyzet tisztázását akadályozó jelenséget kiemeljek.

A nehézségek már a legalapvetőbb, a kommunikációs szinten elkezdődnek. A cigánykérdésről ugyanis sok esetben tilos beszélni, és ha ez valamilyen ok folytán már nem tartható, akkor pedig az érdemi vita válik teljes mértékben lehetetlenné. A cigánykérdéshez kritikusan hozzáálló vitapartner homlokára ugyanis ilyenkor azonnal ráütik a rasszista bélyeget, így az illetővel a „politikailag korrekt” szereplőknek már szóba sem kell állniuk.

A második, a diagnózis felállítását nehezítő tényező az előzővel szorosan összefügg. A „rasszistáktól” megtisztított vitapartnerek ugyanis ezután már boldogan és akadály nélkül folytathatják a cigány-magyar kérdés rózsaszínűre mázolását. Fonhatják tovább a probléma körül a hazugság egyre vastkosabb leplét. Ezzel azonban, akaratuk ellenére – egyesek szerint akaratuk szerint – csak súlyosbítják a helyzetet, hiszen a médiában a hazai cigányságról rendszeresen megjelenített idillikus kép teljesen ellentmondásban van a társadalmi tapasztalattal. Itt hagy' jegyezzem meg, hogy a „main-stream”-et képező szociológusok által felháborodottan ismételtetett és rendszerint a magyar emberekkel kapcsolatban használt előítélet szó téves. Nem hinném, hogy a történelme során folyamatosan idegen népeket befogadó és integráló magyarság társadalmi szinten előítéletes lenne. Bármennyire is blaszfémia kimondani bizonyos körökben, de a magyar emberek averziói a cigányság irányába nem előítéletek, hanem – sok esetben a saját bőrön átélt – tapasztalások következményei.

A diagnózis felállításának harmadik, tabuszerű akadálya, hogy a jelenlegi politikai elit képtelen az önkritikára, képtelen szembenézni és kimondani aényt, hogy a 18 éve folytatott cigánypolitika csődöt mondott. A közélet szereplői úgy viselkednek, mint az a felszarvazott férj, aki minden este észrevesz egy szekrényből kilógó szőrös lábat, de nem vesz tudomást róla, mert hite szerint a felesége és közötté ideális a kapcsolat. Ugyanígy a hazai politikusok között szinte egyáltalán nem téma a vidéken, különösen Kelet-Magyarországon eluralkodott terror és agresszió. Szinte naponta hallják az újabb és újabb brutális bűncselekményekről a híreket, de ők inkább eltakarják az arcukat mindenféle statisztikákkal teleírt, valóságidegen papirosokkal. Ez a strucc-politika azonban nemcsak a diagnózis felállításának áll az útjában, de a politika felelősségét is súlyosbítja. Az Olaszliszván leadott ötven ütésből szimbolikus értelemben legalább kéttucatért az a közélet a felelős, amely tehetetlenül mindent a szőnyeg alá söpör.

A megfelelő kórkép megrajzolását akadályozó tényezők sora bizonyára folytatható, számomra ez a három tényező tűnt a legkonokabb akadálnak. Ha a vitákban részt vehetnének végre a „szkeptikusok”, anélkül hogy kiátkozná őket a neoliberais politikai kánon, ha a cigányság helyzetét a megszólalók nem akarnák szebbnek és jobbnak feltüntetni, mint amilyen, ha a jelenlegi parlamenti pártok végre beismernék – mégha nem is Gyurcsány Ferenc hírhedt szavaival –, hogy csődöt mondtak, akkor talán elkezdhetnénk végre magával a gyógymóddal is foglalkozni.

De mi is a gyógymód? A probléma összetettsége miatt minden bizonnyal több szintű és több irányú gyógykezelésre van szükség. A magam részéről a teljesség igénye nélkül négy, a megoldás felé mutató feladatot szeretnék külön kiemelni.

Mivel a magyarok idegengyűlöletét bizonygató, koncepciózus kutatásokkal már tele a padlás, elsőként szükségesnek tartanám, hogy a hazai cigányságról készüljön egy átfogó és megfélelési kényszerektől mentes felmérés. Mondhatnám úgyis, ismerjük meg a beteget magát. Sejtéseink vannak, de pontos ismereteink alig. Jelenleg nem tudjuk, hogy hány cigány ember él Magyarországon. Nem tudjuk, pontosan mekkora az a demográfiai dinamika, amellyel lélekszámuk nő. Nem tudjuk, milyen a valós anyagi, szociális helyzetük. Nem tudjuk, a cigányság milyen szerepet tölt be a nemzetgazdaságban, mekkora a hozzájárulása és mekkora a fogyasztása. Nem tudjuk, a cigányság mekkora részét érinti a kriminalizálódás. Nem tudjuk, milyen érzelmeket táplálnak és viselnek a többségi magyar társadalommal kapcsolatban. Nem tudjuk, él-e a cigányság egészében őszinte szándék az integrációra és a normakövető életmódra? A kínzó kérdéseket folytathatnánk, de ezek megemlézése is elég ahhoz, hogy belássuk, amikor a cigányságról beszélünk, jobbára a sötétben tapogatózunk.

A vidéken eluralkodott erőszak nem hagyható megfelelő válasz nélkül. Az államnak

kötelessége a polgárok biztonságát megadni. Elszomorító, amikor emberek nevük elhallgatását kérve arról panaszkodnak, hogy az adójukból fizetett rendőrség nem védi meg őket.

Elszomorító, hogy rendőrök nevük elhallgatását kérve arról panaszkodnak, hogy nem mernek intézkedni, mert félnek, hogy a magyar jog őket hurcolja meg. Elszomorító, hogy polgármesterek nevük elhallgatását kérve levelekben könyörögnek a Magyar Gárdának, hogy tegyen már végre valamit, mert ő tehetetlen. Lehet vitatni a cigánybűnözés kifejezés jogosságát, lehet versenyt űzni az elhatárolódásból, de ettől, úgy tűnik, még nem marad a bicska a zsebekben. Itt nincs szükség mindenáron a törvények szigorítására, a rettegésben élők már a jelenlegiek betartatásáért is hálát adnának.

Egy őszinte és valódi megoldási stratégia számára nem kerülhető meg a jelenlegi szociális támogatás rendszerének újragondolása. Itt különösen a rendszeres szociális segélyről és a családi pótlékról, mint arról a két támogatási formáról beszélek, amellyel a cigányság él, illetve visszaél. Természetes, hogy egy európai, modern társadalom szükségét érzi a szociális gondoskodásnak, de ez nem jelentheti azt, hogy lyukas hordóba hordjuk a vizet. Itt viszont erről van szó. A rosszul kitalált és annál is rosszabbul működtetett segélyezés ugyanis amortizálja a cigányságnak a munkához való hozzáállását és újratermeli a bűnözést. A Jobbik szerint a rendszeres szociális segélyt egyrésztől közmunka kötelezettséghez kell kötni, másrészt a segélyt nem készpénzben, hanem alapvető szükségletek kielégítésére fordítható – élelmiszer, ruha, gyógyszer, iskolai felszerelés stb. – jegyekben kell folyósítani. A családi pótlék kapcsán pedig meg kell fontolni, hogy az csak két vagy három gyermekig járjon, afelett pedig adókedvezmény formájában lehessen igénybe venni. A segélyezés ilyen átalakítása révén az állam így nem csak fenntartaná szociális kötelességeinek ellátását, hanem lépéseket tenne a cigányságnak a munka világába való vezetése felé.

Végül el kell mondani azt is, hogy a megoldás kulcsa valójában nem a magyarság, hanem a cigányság kezében van. A magyar társadalom véleményem szerint már mindent megtett a cél érdekében, a labda most a roma térfélen pattog. A kilátások nem túlságosan jók, mivel a jelenlegi kisebbségi vezetők képtelenek feladatuk ellátására. A kérdésre a választ, hogy ennek az alkalmatlanságnak az oka csupán a szükséges képességek hiánya, vagy esetleg tudatos szándék, mindenki döntse el maga. Mindenesetre sokan vélik úgy a cigányság soraiból is, hogy az OCÖ jelenlegi vezetőinek igencsak jövedelmező saját népük nyomora. Minden bizonnyal meglepő, hogy egy politikus mondja ki, de a romavezetőket ki kellene emelni a politikai koordináta-rendszerből, mert ha továbbra is közéleti sakkbábuk tologatásának függvénye marad ez a súlyos társadalmi probléma, félő, hogy részben egyet kell értenem Kuncze Gáborral. Ő ugye, azt mondta, a cigányok bűnözése megélhetési bűnözés. Bár ennek általánosságát én tagadom, de az SZDSZ-es ex-elnök a cigányság vezető rétegét illetően akarata ellenére is telibe talált. A romavezetők kasztja tehát továbbra is vár a maga rendszerváltozására, reméljük nem sokáig.

A megoldás ügyében négy teendőt emeltem ki: a cigányság általános állapotáról készítendő felmérést, a bűnözés visszaszorítását, a segélyezés újragondolását és a kisebbségi vezetők megtisztulásának szükségességét. A tőlem, tőlünk rendszeresen elhatárolódókkal ellentétben nem gondolom, hogy bármelyik általam javasolt elképzelés ne képezhetné vita tárgyát. Sőt, a magam részéről sürgetem az érdemi párbeszédet és üdvözlöm az érdemi vitát. Nagy a felelősségünk, mert emberéletek múlnak azon, hogy mi, a közélet különféle képviselői találunk-e végre megnyugtató megoldást. Az iskoláztatás, a munkahelyteremtés és az integráció jelszavak üres mantrázása ugyanis sehová sem vezet, mert a célok ismételgetése még nem ad felmentést a megoldások rögzös útján való végighaladás alól.

Vona Gábor el nem hangzott beszéde a nemzetközi cigánykonferencián

Írta: barikád.hu

2008. április 26. szombat - Módosítás: 2008. április 26. szombat

Még egyszer köszönöm a lehetőséget, hogy megszólalhattam! Kívánok ennek a konferenciának sok sikert, a cigányságnak erőt és hiteles vezetőket az előtte álló feladatok teljesítéséhez, a magyarságnak pedig szebb jövőt!

Vona Gábor,
a Jobbik Magyarországért Mozgalom elnöke

barikád.hu kommentár: Nem meglepő, hogy "bojkottálták" Vona felszólalását. A konferencián végül csak Dr. Pankucsi Márta, a Miskolci Egyetem Szociológiai Intézetének vezetője, Herényi Károly és Révész Máriusz szólaltak fel. De ott lett volna elvileg Farkas Flórián, Kállai Katalin, Molnár Oszkár, Vadász János, sőt, egy eredeti névsor szerint Balog Zoltán, Hack Péter is.

Vona Gábor hallgatóként, a közönség soraiban vett részt a konferencián. Rajta és a sajtón kívül alig fél tucat személy foglalt helyet a teremben... Az "igazi demokraták" hiányoztak. No comment.

Ceterum censeo: Cigánybűnözés márpedig létezik!